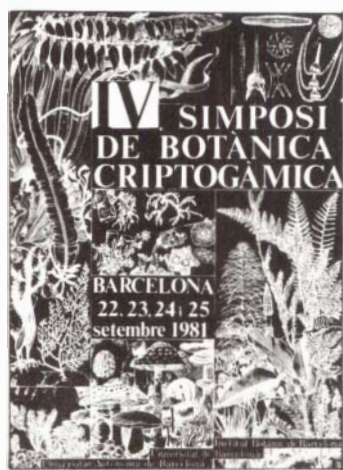


(agenda i crònica)



Barcelona, 22, 23, 24 i 25 de setembre

IV Simposi de Botànica Criptogàmica

Organitzat per l'Institut Botànic de Barcelona, Universitat de Bar-

celona i Universitat Autònoma de Barcelona. La sessió inaugural tindrà lloc a la Facultat de Farmàcia, el dia 22 de setembre, a càrrec del doctor Antoni M. Badia Margarit, rector de la Universitat de Barcelona; el mateix dia hi haurà sessions d'algologia i pteridologia. El dia 23, a la Universitat Autònoma, sessió de briologia i, a la Facultat de Farmàcia, sessió de micologia, reunió anual de l'associació espanyola d'especialistes en micologia i taula rodona sobre "Present i futur de la criptogàmia". A més de les sessions científiques, hom ha previst excursions. El dia 24 de setembre, a la zona de Tossa de Mar i itineraris per les comarques gironines. El dia 25 hi haurà sessions de micologia i de liquenologia a la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona.



Barcelona, 11, 12 i 13 de març de 1982

Jornades sobre la Recerca Biològica a Catalunya. Dins els àmbits de la Biologia i la Medicina

Organitzades per la Societat Catalana de Biologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans. Com a programa científic es proposen unes ponències dins de les quals es podran presentar comunicacions lliures pròpies cada tema. També hi haurà conferències plenàries temàtiques específiques dels temes concrets.

Ponències:

1. Cens d'investigadors i d'equips de recerca.- (Responsable: Dr. Carles Solsona), Departament d'Histologia i Biologia Cel·lular, Ftat. de Medicina, Hospital Clínic, Barcelona.
2. Cens d'infraestructura i documentació.- (Responsable: Dr. Jordi López i Camps), Servei de Microscopia electrònica de la Universitat de Barcelona.
3. Biologia i activitats del Sector Primari.- (Responsable: Dr. Antoni Nadal), Servei d'Investigació Agrària. Depart. d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya.
4. Biologia i Indústria.- (Responsable: Dr. Eloi Jerez), Comissió d'Indústria de la Secció Professional de Biòlegs (Col·legi de Doctors i Llicenciats).
5. Biologia i Sanitat.- (Responsable: Dr. Jordi Camps), Lab. de Recerca de la Unitat d'Hepato-

gia, Ftat. de Medicina, Hospital Clínic, Barcelona.

6. Perspectives i prioritats de la recerca biològica.- (Responsable: Dr. Jaume Baguñà), Depart. de Genètica, Ftat. de Ciències, Universitat de Barcelona.

7. Recerca i Ensenyament.- (Responsable: Dr. Josep Carres), Càtedra de Bioquímica, Hospital Clínic, Barcelona.

8. Problemàtica Professional.- (Responsable: Dr. Pere Camprubi), Servei d'Investigació Agrària, D.A.R.P., Estació de Cabrils, Cabrils, el Maresme.

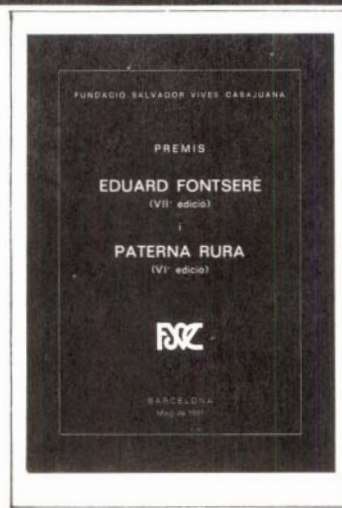
Els resums de les comunicacions lliures hauran d'enviar-se abans del 7 de desembre de 1981. Per a més informació podeu dirigir-vos a la Secretaria General: G.O.C., c/ Pau Claris 151 4t. 1.^a Barcelona-9. tel. 215 96 45

Barcelona, 30 de setembre

Papua, Nova Guinea i Ladakh
Conferència a càrrec de la Sra. Margarida Corachán de Folch i els senyors Albert Folch i Rusiñol i Eudald Serra i Güell, dins del cicle de conferències culturals organitzat per Aerojet Express. La conferència tindrà lloc a les 19 h 45 al Saló d'Actes de la Fundació Joan Miró de Barcelona.

Premi Eduard Fontserè

Aquest premi, convocat en setena edició, és ofert a un treball d'investigació sobre la història de la ciència a Catalunya. Hi poden aspirar els estudis de caràcter general i també els que tractin un aspecte, un període concret o siguin referits a una personalitat catalana científicament rellevant anterior al present segle. Els originals,



d'un mínim de 350 holandesos, s'han de presentar el dia 31 de desembre de 1982 a la Fundació Salvador Vives Casajuana. El premi, dotat amb cent mil pessetes, és lliurarà el 31 de desembre de 1983.



Barcelona, estiu-tardor 1981
Exposició de Pesos, Mides i Mesures
En el marc del Museu de la Ciència de Barcelona (c/ Teodor Roviralta, 55) té lloc aquesta exposició científica, la qual seguiran altres actualment en preparació. La supervisió científica de l'Exposició de Pesos, Mides i Mesures ha estat a càrrec de Lluís Marquet i Claudi Alsina.

NOTICIARI CIENTÍFIC



GENERALITAT DE CATALUNYA

PRESIDÈNCIA

PRIMERES ACTUACIONS DE LA COMISSIÓ INTERDEPARTAMENTAL DE RECERCA I INNOVACIÓ TECNOLÒGICA (CIRIT) EN MATÈRIA DE POLÍTICA CIENTÍFICA



1.- BEQUES D'ESTUDI A L'ESTRANGER

S'atorgaran beques d'estudi individuals fins a un any de durada per a ampliar estudis a l'estranger a partir de l'1 d'octubre del 1981. Podran prendre part en aquest concurs els titulats per centres d'ensenyament universitari que presentin un pla de treball d'interès per al desenvolupament científic i tecnològic de Catalunya.

15 milions

2.- AJUTS A LA RECERCA

S'atorgaran ajuts individuals, per a l'estudi o la recerca, a aquells graduats universitaris o col·laboradors vinculats a centres d'investigació o desenvolupament, o departaments universitaris, situats a Catalunya, que necessitin un ajut de curta durada per a realitzar una tasca específica d'acord amb un projecte que sigui d'interès per al desenvolupament científic i tecnològic de Catalunya.

20 milions

3.- CURSETS ESPECIALITZATS A CÀRREC DE CIENTÍFICS RESIDENTS A L'ESTRANGER

Aquest ajuts consisteixen a sufragar les despeses dels viatges a Catalunya i d'estada a reconeguts científics i especialistes que resideixin a l'estranger.

Tindrà cura de l'organització d'aquests cursos l'IEC, Institut d'Estudis Catalans, a través de les seves societats filials.

5 milions

4.- SUPORT A LA REVISTA (ciència)

La Generalitat adquirirà un nombre important d'exemplars d'aquesta única revista de divulgació de la ciència en català, per tal de difondre'ls a les institucions culturals, científiques i pedagògiques de les terres de parla i cultura catalanes.

2 milions

5.- AJUTS PER A COMPLETAR FONS BIBLIOGRÀFICS I DE DOCUMENTACIÓ

Existeixen moltes llacunes bibliogràfiques i moltes interrupcions de col·leccions periòdiques a les nostres biblioteques científiques i tècniques que dificulten la tasca dels investigadors a Catalunya. Cal iniciar una política per a mitigar mancances tot evitant duplicacions.

10 milions

6.- AJUTS INSTITUCIONALS I MILLORA DE SERVEIS

Es tracta d'aconseguir que la infraestructura existent estigui en condicions de treballar amb normalitat. És condició prèvia a la creació de nous centres de recerca. Hom comença per accions puntuals de coordinació i posada en servei, per a tota la comunitat, d'equips i instal·lacions ja existents, d'alt interès científic, actualment infrautilitzats per manca de recursos o de manteniment.

30 milions

7.- PREMIS PER A FOMENTAR L'ESPERIT CIENTÍFIC A LA JOVENTUT

Premis, amb repartiment comarcal per tot Catalunya, a grups de mestres o de mestres i estudiants que presentin experiències, treballs o altres iniciatives en el sentit de fomentar la creativitat científica i l'esperit de recerca.

8.- AJUTS A REUNIONS I CONGRESSOS CIENTÍFICS

Per a estimular i ajudar les iniciatives que contribueixin al millorament de la nostra comunitat científica i a donar-li una projecció exterior.

2 milions

9.- LLIBRE BLANC DE LA RECERCA A CATALUNYA I ALTRES DESPESES OPERATIVES DE LA CIRIT.

10 milions

Barcelona, 23 de juny del 1981

El president de la CIRIT

JOAN ORÓ O RODAR EL MÓN I NO PODER-SE QUEDAR AL BORN



Benvolgut amic, Tot ha estat dit i escrit sobre el teu retorn als Estats Units. El fet és que la Catalunya del 0,035 per cent del producte interior brut dedicat a la recerca no ha sabut —o no ha pogut— oferir-te els mitjans necessaris per a avançar en el terreny de la investigació. Amb les teves pròpies paraules: "Els científics d'aquí fem un millor servei a l'estranger", i ningú no et podrà dir que, al llarg d'aquests anys, no

has lluitat per invalidar la teva pròpia afirmació: des del 1952, en què vas marxar als EUA, has fet més de quaranta viatges a Catalunya, viatges animats sempre amb la mateixa idea, "la recerca és la prioritat de les prioritats" És una idea força senzilla i contrastada universalment, però que aquí encara sona a idea nova. Per aquests motius, els teus catorze mesos d'estada a Catalunya no han estat gens estèrils. Ans al contrari. A nivell institucional



has contribuït a sacsejar aquesta societat catalana, intentant fer-li veure o recordar allò que ja fa molts anys ens va dir August Pi i Sunyer, que un país sense ciència és un país mort o hipotecat. Aquesta idea "nova" és una de les idees clau de la futura nova Catalunya, una vella nació europea i mediterrània que no vol morir ni continuar hipotecada.

Amicalment, Joan Senent-Josa

(ciència): DE LA UNESCO A LA RAMBLA



Quatre ratlles tan sols per a parlar un xic de nosaltres. Encara no havíem fet esment, des de les pàgines de (ciència), que la nostra revista va ésser present, el prop passat mes d'abril, a l'exposició i en els actes organitzats al Palau de la UNESCO de París per la Generalitat de Catalunya sota el lema "La Catalogne aujourd'hui". El fet és que, en la mesura de les nostres minses possibilitats, vam col·laborar que el fet científic

també fos present en l'exposició i en el seu catàleg. D'altra banda, la revista (ciència) fou presentada al Palau de la UNESCO davant la premsa científica francesa en un dinar presidit pel professor Gabriel Ferraté, vice-president de la Comissió de Recerca i Innovació Tecnològica de la Generalitat de Catalunya. Poques setmanes més tard, quan la revista (ciència) hagué d'interrumpre la seva publicació, molts amics ens confiaren que el marc

de la UNESCO a París havia estat sens dubte força digne per a entonar el nostre cant de cigne. Felicitament i des de fa uns mesos hem pogut reprendre la feina i entonar el cant de la continuïtat. La revista (ciència) ja és novament als quioscs de la Rambla barcelonina i a molts altres quioscs i llibreries de les terres de parla catalana. Els nostres militants, volem dir els nostres subscriptors, ja reben la revista mensualment i estem fent nous amics,

és a dir, nous subscriptors-militants. El nostre agraïment a tots ells perquè ens refermen la confiança que no estem fent una feina en va. El nostre agraïment també a les persones i institucions que ens donen suport, sense oblidar els companys de la premsa, la ràdio i la televisió, que ens han fet costat sempre i des del primer moment.

MUSEU DE LA CIÈNCIA: PREMIS DIVULGA I EXPERIÈNCIES



Enguany, entre les activitats i els serveis del Museu de la Ciència de l'Obra Cultural de la Caixa de Pensions, cal destacar la convocatòria i la concessió dels premis Divulga i Experiències per a la divulgació científica i la construcció de mòduls científics.

El premi Divulga, dotat amb 100.000 pessetes, va ser concedit a David Jou i Mirabent per l'article "Per què el cel és blau, el sol vermell i els núvols blancs?", article que, amb l'autorització del Museu de la Ciència i de l'autor, tenim el goig d'oferir als nostres lectors en el present número de (ciència).

El premi per a concursants menors de vint-i-cinc anys (50.000 ptes.) fou concedit a Carme Torras i Genís i Lluís Josep Garcia Larrea per l'article "El cerebro dividido". Els quatre accessits, de 25.000 pessetes, varen correspondre als articles: "Les àmfores romanes i el seu procés tècnic de fabricació" de Francesc Burjachs, Josep M. Defaus, Lluís Garcia, Magí Miret i Josep M. Solias; "Els cromosomes i l'evolució dels antropoides", de Montserrat Ponsà i Rosa Caballin; "La pedrera de Rúbies, un excepcional yacimiento fosilífero", d'Antoni Lacasa, i "Un esdeveniment científic a la Catalunya de començos

del segle XIX -Vida i obra d'Agustí Yañez i Girona (1789-1857)", de Santiago Riera.

El tribunal era compost pels senyors Josep Vilarasau, director general de la Caixa; Joan Albagés, químic; Carlos Manuel Angulo, catedràtic de radioastronomia; Antoni Caparrós, catedràtic de psicologia; Maria Pla, pedagoga; Josep M. Samaranch, sots-director de l'Obra Social de la Caixa; Sergi Schaff, cap de programació de RTVE a Barcelona; Joan Senent-Josa, director de la revista (ciència), i Jordi Vives, cap de coordinació del Museu de la Ciència.

El premi Experiències, dotat amb

100.000 pessetes, va ser concedit al projecte "Banc fotoelàstic" de Josep Auli Vila i Jaume Llosada Ambrós. L'accessit per a concursants menors de divuit anys va ésser atorgat a Gemma Gelabert Castellnou pel projecte "Cèl·lules solars". El segon accessit, també per a menors de divuit anys (dotat com l'anterior amb 50.000 ptes.), fou declarat desert.

El tribunal era format pels senyors Josep Vilarasau; Joan Albagés, Carlos Manuel Angulo, Antoni Caparrós, Maria Pla, Carles Puig, director de producció del Museu de la Ciència, Sergi Schaff i Joan Senent-Josa.

LA CAMPANYA "EN DEFENSA DE LA LLENGUA, LA CULTURA I LA NACIÓ CATALANES" CRIDA A LA SOLIDARITAT



"La nació catalana, formada al llarg de segles, és una realitat actual i alhora un projecte de futur afirmat als carrers de les nostres ciutats i pobles, d'una manera pacífica però ferma, per milions de persones. Les realitats nacionals com la nostra són reconegudes i emparades pels Pactes Internacionals dels Drets Humans de l'ONU, l'article primer dels quals afirma: "Tots els pobles tenen el dret de lliure determinació. En virtut d'aquest dret estableixen lliurement llur condició política i proveeixen també a llur desenvolupament econòmic, social i cultural." El nostre poble no ha deixat mai de reivindicar aquests drets d'ençà que li fou arrabassada la llibertat per la força i, després de la violentíssima etapa de repressió de l'última dictadura, ha començat a recobrar les institucions pròpies, per la via pacífica del pacte, malgrat haver d'acceptar els condicionaments imposats d'entrada. Tanmateix, una sèrie de fets simptomàtics, que s'han precipitat des del 23 de febrer, donen motiu a pensar que el pro-

cess de recobriment nacional, tot just reprès, es troba en perill.

"Una vegada més constatem que en la història de l'Estat espanyol un cop de força és utilitzat per a atacar els diversos aspectes que defineixen la nació catalana: institucions, signes d'identitat, cultura i, molt significativament, la llengua.

"Davant els intents de restablir totalment el centralisme, en els terrenys econòmic i polític i en l'ordenació social, tot reduint les competències del Parlament i del govern de la Generalitat per sota dels mínims establerts en l'Estatut de Catalunya, al mateix temps que són obstaculitzats els estatuts del País Valencià i les Illes;

"Davant els intents de confondre l'opinió pública presentant l'autonomia com un problema per a la democràcia quan l'alternativa real és: o autonomia o dictadura;

"Davant els obstacles al lliure desenvolupament de la cultura catalana, que n'impedeixen la presència normal als mitjans de comunicació social;

"Davant el projecte d'imposar una alta inspecció en l'ensenyament

amb funcions de censura política i de minimitzar l'autonomia dels centres educatius, inclosa la universitat;

"Davant les pressions per a fraccionar la unitat de la llengua catalana, les provocacions per a disposar una part de la població immigrada castellanoparlant contra la llengua pròpia del país i d'impedir la normalització i la recuperació lingüístiques;

"En definitiva, davant el refús d'acceptar l'existència de la nostra nació, DECLAREM estar disposats a:

"1. Defensar les institucions democràtiques del poble català i, en conseqüència, rebutjar qualsevol normativa que en restringeixi les competències;

"2. Apressar els partits i els moviments polítics, les organitzacions sindicals, els ajuntaments i les associacions representatives a prendre posicions clares i decidides a favor dels drets nacionals amenaçats;

"3. Donar ple suport a les campanyes perquè els mitjans de comunicació social en el nostre àmbit adoptin continguts catalans,

usin la llengua catalana i donin prioritat a les qüestions que afecten els nostres drets nacionals;

"4. Impulsar la normalització de l'ús de la llengua catalana en tots els sectors de la vida col·lectiva, sense ambigüitat ni feblesa, les quals afavoreixen sempre la discriminació contra el català. En aquest sentit, donem ple suport a la *Declaració* signada ahir per diverses personalitats contra l'anomenat "Manifiesto por la igualdad de derechos lingüísticos en Catalunya";

"5. Garantir, contra totes les manipulacions, el respecte als drets dels immigrants de parla no catalana i afavorir llur integració voluntària a la tasca comuna de reconstrucció nacional, en un clima de convivència pacífica;

"6. Enfortir la col·laboració entre els Països Catalans, avui víctimes d'una intensa política divisòria;

"7. Solidaritzar-nos amb les justes reivindicacions dels altres pobles de l'Estat;

"8. Sol·licitar la inspecció dels organismes internacionals competents per tal que verifiquin i jutgin imparcialment la situació de

la llengua i la cultura i les possibilitats reals en l'exercici del dret dels catalans a regir-se d'acord amb els principis reconeguts en els esmentats Pactes de l'ONU. "El poble català ha sabut en altres avinenteses reaccionar amb fermesa davant les agressions. Ara és l'hora d'un redreçament del nostre poble que doni continuïtat i

fermesa a la defensa de la llengua, la cultura i la nació catalanes. "Barcelona, 18 de març del 1981. "Podeu ajudar econòmicament la crida a la "solidaritat" ingressant les vostres aportacions a la llibreta d'estalvis número 2178/62 de l'oficina 429 de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis."

l'ADHESIÓ DE (ciència)

"Companys: Juntament amb la felicitació per aquesta iniciativa que es feia absolutament necessària i inajornable, rebeu també la nostra adhesió a la campanya popular: En defensa de la llengua, la cultura i la nació catalanes. (ciència), revista catalana de ciència i

tecnologia, serà amb vosaltres el dia 24 al Camp Nou i, sense defallences, continuarà lluitant en primera línia per la defensa dels nostres drets nacionals.

ELS NOUS TERMES CIENTÍFICS I TÈCNICS AL FABRA

per Lluís Marquet



Tots sabem perfectament que el *Diccionari General de la Llengua Catalana* de Pompeu Fabra és considerat el diccionari normatiu català, almenys mentre no disposem del *Diccionari Oficial* de l'Institut d'Estudis Catalans. El Fabra és, doncs, el primer diccionari que anem a consultar quan volem saber si tal o tal mot és correcte o no en català. I això passa sovint quan es tracta d'un terme científic o tècnic; fins i tot molts dels que utilitzem diàriament i que instintivament donem per bons, cal que els comprovem al Fabra abans d'usar-los i sobretot d'escriure'ls. És, doncs, fonamental per a nosaltres que el *Diccionari General*, obra de consulta bàsica, estigui al més actualitzat possible i d'una manera especial pel que fa als neologismes.

Sabem perfectament que el Fabra conté nombrosos neologismes catalans, almenys en comparació amb diccionaris generals anàlegs d'altres llengües, però com és de comprendre n'hi falten molts. La no-existència d'aquests és deguda principalment a dos fets. En primer lloc, cal no oblidar que el *Diccionari General* fou editat per primera vegada l'any 1932 i que les edicions posteriors no han estat pràcticament revisades, sinó que són —amb molt poques excepcions— simples reimpressions de la primera i a vegades encara amb més errors, que s'hi han anat introduint; per tant, no és estrany que hi trobem a faltar una bona colla de termes científics i tècnics apareguts posteriorment a aquella data, perquè el *Diccionari* no ha estat revisat com caldria per especialistes diversos que hi proposessin les modificacions o addicions adequades. En segon lloc, cal no oblidar tampoc que es tracta d'un *Diccionari General*, on no caben evidentment molts dels termes que són d'ús gairebé exclusiu dels especialistes.

És evident, doncs, que el que caldria fer és seleccionar els termes científics i tècnics d'ús més corrent i anar-los afegint al Fabra. És per aquest motiu que l'IEC ha anat donant a conèixer en aquests darrers anys diverses llistes de mots que són el resultat dels acords de la secció filològica pel que fa a addicions i modificacions al *Diccionari General de la Llengua Catalana* de P. Fabra. Aquestes llistes van apareixent més o menys periòdicament i malauradament amb massa lentitud, per la qual cosa els mots incorporats constitueixen encara una aportació massa reduïda al lèxic ja fixat i convindria procedir a la incorporació de molts més mots, al més ràpidament possible. En aquest sentit, cal dir que disposem ja d'una

(els mots)

bona colla de vocabularis i diccionaris especialitzats, però cap d'ells no té evidentment un caràcter normatiu, car aquest només pot donar-li la secció filològica de l'IEC. És per això que tenen una especial importància les noves incorporacions aprovades per la dita secció filològica.

Les llistes de mots nous afegits al *Diccionari General* són, però, poc conegudes i encara que hom les vagi col·leccionant pacientment totes, llur consulta és difícil i per això resulten poc pràctiques. Val a dir que en les darreres edicions del Fabra, hi ha estat incorporat al final un apèndix on hi ha en una sola llista unificada els mots corresponents a aquestes llistes aïllades, la qual cosa sempre en facilita la consulta. Tot i això, una llista a l'apèndix i separada de *Diccionari* pròpiament dit no és, de fet, prou útil i sovint no és consultada. Però encara hi ha un altre inconvenient, i és que aquest apèndix no ha estat actualitzat; fins i tot la darrera edició del Fabra (la 14a.) només recull uns quants d'aquests termes i n'hi ha d'altres que no hi han estat incorporats. De fet, l'apèndix de l'edició 14a. és el mateix que el de la 9a. És per això que sembla oportú de donar aquí una relació de tots aquells mots que no figuren encara a l'apèndix del Fabra i que per tant no són fàcilment consultables. Cal dir, però, que ens hem limitat a triar, d'aquests mots, aquells que pertanyen al camp científic i tècnic, que són els àmbits que corresponen a (ciència).

(Lluís Marquet)

A

acrònim *m.* Sigla pronunciable com un mot ordinari: RADAR, LASER, UNESCO.
alaestès *-esa adj.* Que té les ales esteses.
al·lèrgia *f.* Estat de susceptibilitat exagerada de l'organisme davant un agent determinat, el qual és innocu per a la majoria d'individus | *Fig. Tenir al·lèrgia a la política.*
al·lèrgic *-a adj.* Relatiu o pertanyent a l'al·lèrgia. | Que pateix al·lèrgia.
ambiental *adj.* Relatiu o pertanyent a l'am-

bient.

amnèsic *-a adj.* Pertanyent o relatiu a l'amnèsia. | Que pateix d'amnèsia. *m. i f. Un amnèsic.*
anacrusi *f.* En música, nota o notes que precedeixen el primer temps fort. | En la mètrica greco-llatina, síl·laba inicial d'un vers considerada com a no formant part del metre. | En la mètrica moderna, síl·laba o síl·labes àtones que precedeixen el primer accent d'un vers.
aparcament *m.* Acció d'aparcar; l'efecte. || Lloc a propòsit per a aparcar un vehicle.
aparcar *v. tr.* Estacionar un vehicle en un lloc adequat. *Aparcar el cotxe davant l'hotel. No he trobat lloc per a aparcar.*

aqüicultura *f.* Crià de peixos, de crustacis, de mol·luscs i, en general, d'èssers aquàtics, amb finalitats comercials.

arboricida *adj. i m.* Que destrueix els arbres.

arenal *m.* Sorral, areny.

assegador *-a (add) adj.* Que asseca || *m.* Aparell per a assecar. || *m.* Lloc...

B

biòpsia *f.* Extracció i examen d'un òrgan o fragment de teixit d'un cos viu.

bòlid (addició)... || Per ext. Vehicle automòbil que pot assolir una gran velocitat. *Un bòlid de competició.*

bombardeig (addició)... || *Avió de bombardeig*, avió militar especialment equipat per a transportar i llançar bombes.

bombarder (addició)... || *Avió de bombardeig*. || *Aviador encarregat del llançament de bombes.*

born (addició)... || Peça conductora d'un dispositiu, d'una màquina, d'un aparell, etc., elèctrics, que serveix per a efectuar les connexions.

C

caça (addició)... || *Avió de caça* (o simplement *caça m.*), avió militar molt ràpid destinat a perseguir i atacar els avions enemics. | *Caça bombarder m.* (pl. *caces-bombarders*), avió militar de caça, capacitat per a portar una càrrega de bombes.

caçar (addició)... *pubilla*. || Perseguir, encalçar, una persona, una nau, un avió, etc. || Fermar ben tibant...

calar (addició) (*ant.*) *v. intr.* Baixar, passar a un nivell més baix. || *v. tr.* Abaixar... puntes o randes. || *v. pron.* Aturar-se bruscament un motor.